

Yksikön nimi Kunnallinen ja yksityinen perhepäivähoito, tehdään erikseen

Yksikön johtaja: ja varhaiskasvatuksen edustajien Tuija

Pitkänen, Elina Laitinen ja Mari Sandström kanssa.

Päivämäärä 14.8.2020

1. Yhteystiedot, kansilehti

- tähän linkki ja tiedot yksikön nettisivulle

Kangasalan kaupungissa toimii kuusi kunnallista perhepäivähoitajaa sekä varhaiskasvatuksen lastenhoitaja (kiertävä). Perhepäivähoidon varahoitokoti Revontulet sijaitsee Suoraman päiväkodissa Pajupillin tiloissa. Kiertävä varhaiskasvatuksen lastenhoitaja työskentelee Revontulien varahoitokodissa sekä on perhepäivähoitajan lasten kanssa silloin, kun perhepäivähoitajalla on esim. palavereita tai muita sovittuja tapaamisia työpäivän aikana.

Perhepäivähoitaja toimii omassa kodissaan ja hän vastaa tuottamansa varhaiskasvatuspalvelun varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesta toteutumisesta.

Kaupungin nettisivuilta löytyy yleistä tietoa perhepäivähoidosta toimintamuotona
<https://www.kangasala.fi/varhaiskasvatus-ja-opetus/varhaiskasvatus/palvelut/perhepaivahoito/>

Kunnallisten perhepäivähoitajien perhepäivähoitopaikoista saa tietoa Kangasalan varhaiskasvatuksen palveluohjauksesta.

Perhepäivähoitajilta edellytetään perhepäivähoitajan ammattitutkinto tai muu varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuusvaatimukset täyttävä tutkinto.

Kunnallisen perhepäivähoidon varhaiskasvatuksen erityisopettajana toimii

Johanna Pyykkönen p. 050 4131329, johanna.pyykkonen@kangasala.fi

Kunnallisen perhepäivähoidon esimiehenä toimii

varhaiskasvatusyksikön johtaja Mari Sandström, puh. 050 3956656, mari.sandstrom@kangasala.fi

2. Kehittämiskohteet

Varhaiskasvatuksen tavoitteeksi kaudelle 2020-2021 nostettiin oppimisympäristöjen kehittäminen pedagogisen toiminnan näkökulmasta sisällä ja ulkona, sisältäen alakohtina leikkiympäristöjen monipuolistamisen, digitaalisen oppimisympäristön vahvistamisen ja kestäväen elämäntavan osaksi toimintaa. Yksiköillä on mahdollisuus valita, millä näistä painotuksista/alakohdista tavoitetta lähdetään omassa yksikössä viemään eteenpäin. Myös liikuntakasvatus tulee huomioida toiminnassa ja suunnitelmissa

Oppimisympäristöjen kehittäminen pedagogisen toiminnan näkökulmasta sisällä ja ulkona

1. Leikkiympäristöjen monipuolistaminen sisällä ja ulkona
 - o lasten ja huoltajien osallisuus esim. lelujen hankinnoissa, leikkiympäristöjen rakentamisessa
 - o metsän sekä lähileikkipaikkojen hyödyntäminen
 - o Hannelandian koulutus kk-illassa 16.9. klo 17-20
 - o isojen leikkikokonaisuuksien/liikuntavälineiden hankinta Lelulainaan (investointi-rahamen käytössä).

2. Digitaalisen oppimisympäristön vahvistaminen
 - o tv-t-suunnitelman mukaiset hankinnat, teams-taulukon tietojen päivittäminen
 - hankitaan tv-t-reppu (ipad, kamera, bluetooth- kaiutin,) kiertämään
 - o henkilöstön osaamisen vahvistaminen;
 - tv-t -koulutuksiin (Osake ja Kla) osallistuminen, Johanna Sommers-Piironen kouluttajana
 - iPad-koulutus perhepäivähoitajille (kun korona-tilanne sallii, kevät 2021?)
 - o tv-t-vastaavan nimeäminen
 - o eri tiedottamisen keinot käyttöön, nettisivut, Facebook, Instagram, Pääkky, sähköpostit
3. Kestävä elämäntapa osaksi toimintaa (kevät 2021)
 - o Lapsen luontosuhteen vahvistaminen; Kangasalalaisilta juurilta maailmalle –hanke
 - kestävä tulevaisuus -kyselyyn vastaaminen, siitä nousevat kehittämisen kohdat
 - ketu-toiminnan toteutuksen kirjaaminen toimintasuunnitelmaan
 - lähiympäristön ja Kangasalan historian ja kulttuurin hyödyntäminen oppimisympäristössä
 - perehdytyspaketti henkilöstölle Kangasalan historiasta ja lähiympäristöstä, > yhteinen koulutustilaisuus yksityisen perhepäivähoidon kanssa keväällä 2021

3. Toimintaperiaatteet (tässä kuvataan ja avataan alla olevia kokonaisuuksia)

Perhepäivähoidon toimintaa (arvoja, puitteita ja sisältöjä) määrittävät varhaiskasvatuslaki ja Kangasalan varhaiskasvatussuunnitelma, joka on velvoittava. Syksyisin laaditaan uusi perhepäivähoidon toimintasuunnitelma. Toimintasuunnitelman sekä lasten vasujen pohjalta perhepäivähoitajat laativat lapsiryhmäkohtaisen toimintasuunnitelman.

Perhepäivähoito toimintamuotona tarjoaa lapselle kodinomaisen, kiireettömän ja turvallisen mahdollisuuden kasvaa ja kehittyä pienessä ryhmässä tutun ja pysyvän aikuisen kanssa. Pieni ryhmä mahdollistaa lasten yksilöllisen huomioimisen ja kiinteän yhteistyön huoltajien kanssa. Perhepäivähoitaja vastaa hyvästä vuorovaikutuksesta sekä lasten ja huoltajien kanssa. Tämä edesauttaa lasten viihtyvyyttä, oppimista ja turvallisuudentunnetta. Perhepäivähoidossa käytetään vertaissovittelua lasten ristiriitatilanteiden selvittelyssä.

Kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuudesta käytetään Kangasalan varhaiskasvatuksessa termiä arjen pedagogiikka. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikki päivän eri tilanteet ja tapahtumat nähdään tärkeiksi ja että ne sisältävät oppimiskokemuksia. Lapsi oppii vuorovaikutuksessa lasten, aikuisten ihmisten ja lähiympäristön kanssa. Arjen pedagogiikka toteutuu perhepäivähoidossa luontevasti ja joustavasti.

Perhepäivähoidossa arjen pedagogiikka painottuu arjessa oppimiseen. Arjen tilanteet tulee olla pedagogisesti perusteltuja. Perhepäivähoidossa korostuu ekologisuus ja taloudellisuus. Lähiympäristö ja luonnossa oppiminen sekä kestävä kehitys ovat hyvin läsnä arjen tilanteissa.

Perhepäivähoitajan pedagogisen toiminnan suunnittelun, toteuttamisen ja arvioinnin tueksi on laadittu varhaiskasvatuksen toiminnan vuosikello, oppimisen alueet. Vuosikello on käytössä kaikilla kunnallisilla ja yksityisillä perhepäivähoitajilla. Vuoden kierrossa huomioidaan vuoden ajan vaihtelut ja juhlapyhät.

Perhepäivähoitajalla on suuri rooli oppimisympäristön rakentajana, sillä toiminta tapahtuu hänen kodissaan ja hän ainoana aikuisena huolehtii lapsen tarpeista koko varhaiskasvatuspäivän ajan. Mahdollisesti myös perhepäivähoitajan perheen jäsenet näkyvät lasten varhaiskasvatuspäivien arjessa. Perhepäivähoitaja toimii vuorovaikutustilanteissa mallina ja hän tukee, on läsnä ja luo mahdollisuuksia hyvään vuorovaikutukseen.

4. Kehittäminen ja arviointikäytänteet

Perhepäivähoitaja suunnittelee, toteuttaa ja arvioi omaa toimintaansa Kangasalan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Toiminnan suunnittelu lähtee lapsiryhmästä nousevista tarpeista ja tavoitteista. Lasten havainnointi, kuuntelu ja toiveet sekä lasten varhaiskasvatussuunnitelmakeskusteluissa toiminnalle asetetut tavoitteet ovat keskeisiä suunnittelussa huomioitavia asioita.

Lasten havainnointi, toiminnan dokumentointi ja arviointi ovat osa perhepäivähoitajan ammatillista toimintaa ja osaamisen kehittämistä. Dokumentointikäytänteet kirjataan tarkemmin ryhmän omassa toimintasuunnitelmassa. Perhepäivähoitajat osallistuvat kaupungin järjestämiin koulutus- ja tiedotustilaisuuksiin.

Suunnittelu- dokumentointi ja arviointikäytänteet

Toiminnan suunnittelu lähtee lapsiryhmästä nousevista tarpeista ja tavoitteista. Lasten havainnointi, kuuntelu ja toiveet sekä lasten varhaiskasvatussuunnitelmakeskusteluissa toiminnalle asetetut tavoitteet ovat keskeisiä suunnittelussa huomioitavia asioita. Perhepäivähoidossa arjen pedagogiikka painottuu arjessa oppimiseen. Arjen tilanteet tulee olla pedagogisesti perusteltuja.

Perhepäivähoidon kuukausi-illassa 18.8.2020 teimme yhteisen toimintasuunnitelman ja mietimme toimintakauden yhteiset kehittämiskohteet. Lisäksi jokainen perhepäivähoitaja laatii oman ryhmänsä toimintasuunnitelman, jonka laatimisessa huomioidaan lasten ja huoltajien osallisuus.

Suunnittelu

Ryhmän toimintasuunnitelmassa kuvataan, miten perhepäivähoidon toimintasuunnitelman tavoitteita ja toimintaperiaatteita toteutetaan konkreettisesti. Jokainen tekee omalle ryhmälle toiminnan vuosikellon, jossa huomioitu vasun oppimisen alueet. Suunnittelussa huomioidaan lapsiryhmän tarpeet ja sitä tehdään yhdessä perhepäivähoitajan, lasten ja huoltajien kanssa. Tarvittaessa toimintasuunnitelmaa tarkennetaan toimintakauden aikana.

Dokumentointi

Dokumentointia tehdään viikko- tai kk-kirjeellä, viestivihoilla. Näissä kerrotaan toteutuneesta toiminnasta peilaten sitä varhaiskasvatussuunnitelmaan. Dokumentointia tehdään myös valokuvin ja hakutilanteissa suoraan perheille kertoen.

Arviointi

Arviointia toteutetaan päivittäin lasten sekä huoltajien kanssa. Perhepäivähoitajat arvioivat toimintaa kuukausittain työilloissa.

Toiminnan puolivuotisarviointi tehdään tammikuussa, silloin perhepäivähoitajat arvioivat oman ryhmän toimintasuunnitelmaa sekä perhepäivähoidon toimintasuunnitelmaa. Toukokuussa toteutetaan koko toimintavuoden arviointi.

Perhepäivähoitajat kokoontuvat noin 1 krt/kk kuukausi-iltaan, jossa käsitellään sovittua pedagogista aihetta sekä ajankohtaisia asioita.

Tulevan syksyn perhepäivähoidon kuukausi-illat

18.8.20 Suunnittelua sekä ajankohtaisia asioita

16.9. 20 Oppimisympäristö sisällä (Hannelandia)

19.10. 20 Liikunta

19.11. 20 Oppimisympäristö ulkona

14.12. 20 Työhyvinvointi

28.10. Tredun järjestämä perhepäivähoitajien virkistysilta, johon hoitajat voivat halutessaan osallistua.

Perhepäivähoitaja osallistuvat varhaiskasvatuksen yhteisiin koulutustilaisuuksiin mahdollisuuksien mukaan.

5. Oppimisympäristö

Oppimisympäristöllä tarkoitetaan tiloja, paikkoja, yhteisöjä, käytäntöjä, välineitä ja tarvikkeita, jotka tukevat lasten kehitystä, oppimista ja vuorovaikutusta. Oppimisympäristökäsite sisältää varhaiskasvatuksessa muun muassa fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen ulottuvuuden. Vuorovaikutuksen lähtökohtana on lapsen sensitiivinen kohtaaminen ja kannustavan, iloa ja onnistumisia tuottavan ilmapiirin rakentaminen.

Lapsi oppii myönteisessä ilmapiirissä ja eri aistejaan käyttäen. Hän oppii mallista ja tarkkailee, leikkii, kokeilee ja ihmettelee. Oppimista tapahtuu koko ajan kaikissa arjen tilanteissa ja ympäristöissä. Lapsi käsittelee ja jäsentää tietoa aktiivisesti, ja oppiminen on kokonaisvaltaista.

Perhepäivähoitaja on lapsen hyvän päivän avainhenkilö eli hän luo lapselle oppimista edistävän oppimisympäristön ja järjestää lapsen ikätasoa vastaavaa toimintaa ja virikkeitä. Hän on sensitiivinen aikuinen, joka kannustaa ja rohkaisee lasta toimimaan, tutkimaan ja oppimaan. Perhepäivähoitaja huolehtii yksin lapsiryhmänsä kaikista arjen toiminnoista ja päivän sisältöjä määrittävät eri-ikäisten lasten tarpeet.

Oppimisympäristöjä suunnitellaan ja rakennetaan yhdessä lasten kanssa. Luonto sekä pihat, leikkipuistot ja muut rakennetut ympäristöt ovat myös varhaiskasvatuksen oppimisympäristöjä. Ne tarjoavat kokemuksia, materiaaleja ja monipuolisia mahdollisuuksia leikkiin ja tutkimiseen. Niitä hyödynnetään liikunta- ja luontoelämysten ja oppimisen paikkoina.

Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa ja vierailut esimerkiksi kirjastoon, museoon, kulttuuriperintökohteisiin, teatteriin ja huoltajien työpaikoille rikastavat lasten oppimisympäristöjä. Oppimisympäristöjen suunnittelu tarjoaa myös luontevan yhteistyömahdollisuuden henkilöstön ja huoltajien välille.

Perhepäivähoidossa toteutetaan varhaiskasvatuksen tieto- ja viestintäteknologiasuunnitelman sisältöjä lapsiryhmän ikärakenne huomioiden. Lehdet, kuvat, kirjat, retkillä otetut valokuvat, ympäristössä olevat liikennemerkkit ja erilaiset logot sekä niiden tutkiminen ovat osa tvt-kasvatusta.

6. Pedagoginen tuki

Perhepäivähoidossa lapsen kehitystä ja oppimista tuetaan tarpeiden edellyttämällä tavalla. Perhepäivähoidossa olevat lapset ovat yleisen tuen piirissä. Yleinen tuki on arjessa tapahtuvaa tukea, jonka tarve arvioidaan jokaisen lapsen kohdalla erikseen lapsen varhaiskasvatussuunnitelmakeskusteluissa yhdessä huoltajien kanssa.

Jos perhepäivähoitajan lapsiryhmässä on tehostetun tuen piiriin kuuluvia lapsia, saa perhepäivähoitaja neuvoa ja ohjausta lapsen huoltajilta, omalta esimieheltään ja varhaiskasvatuksen erityisopettajalta tai muilta asiantuntijoilta.

Lapsen varhaiskasvatuskeskustelun yhteydessä huomioidaan myös vieras- ja monikielisten lasten suomen kielen tukeminen.

7. Tiedottaminen

Tiedottaminen ja tiedon kulku ovat merkittäviä asioita perhepäivähoidon arjessa. Perhepäivähoitaja kantaa vastuun siitä, että lapsen vanhemmat ovat tietoisia perhepäivähoitajan työssä tapahtuvista asioista. Hän tiedottaa lasten vanhempia vain heidän omaa lastaan koskevista asioista eli huomioi salassapitosäännösten velvoitteen. Perhepäivähoitajan ryhmän toimintasuunnitelmassa kirjataan perhepäivähoitokodissa huoltajien kanssa sovitut tiedottamiskäytännöt.

Pääsääntöinen tiedottaminen perheille tapahtuu Päikyn kautta sekä sähköpostilla. Lasten Kangasala facebook-sivuille tehdään myös päivityksiä arjen tilanteista, yhteisistä tapahtumista. Noudatamme tiedottamisessa varhaiskasvatuksen yhteisiä linjauksia.

8. Yhteistyö

Huoltajien kanssa tehtävällä yhteistyöllä on tärkeä merkitys varhaiskasvatuksessa. Tavoitteena on yhteinen sitoutuminen lasten terveen ja turvallisen kasvun, kehityksen ja oppimisen edistämiseen. Vastuu yhteistyön toteuttamisesta ja suunnitelmallisuudesta on perhepäivähoitajalla. Yhteistyökäytännöistä huoltajien kanssa sovitaan palvelusuunnitelmia tehdessä.

Jokaisen lapselle laaditaan erikseen lapsen varhaiskasvatussuunnitelma noin kahden kuukauden kuluessa lapsen varhaiskasvatuksen aloittamisesta.

Perhepäivähoitajien keskinäiset tapaamiset varhaiskasvatuspäivän aikana mahdollistavat lasten toimimisen suuremmissa vertaisryhmässä. Perhepäivähoitajat suunnittelevat yhteisissä tapaamisissaan monipuolista toimintaa esim. erilaisten leikkien ja pelien muodossa.

Perhepäivähoitajan oman ryhmän toimintasuunnitelmassa kirjataan perhepäivähoitokodissa käytössä olevat yhteistyötahot ja toimintatavat.

Suunnitelma palautetaan 31.8. mennessä Teams-kansioon Toiminnan arviointi